

REALITZACIÓ DE LA RECOLLIDA D'OLI VEGETAL DOMÈSTIC USAT. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Recollida d'oli vegetal domèstic usat al Vallès Occidental (Catalunya)

Descripció

El Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, és una entitat supramunicipal nascuda el 2001 amb l'objectiu de crear, gestionar i prestar de forma unificada els serveis i activitats d'interès comú en matèria de residus a la comarca del Vallès Occidental. Al Consorci s'hi troben adherits la totalitat de municipis de la comarca del Vallès Occidental, a excepció de Badia del Vallès, Castellbisbal, Ripollet i Sant Cugat de Vallès. En termes de població, tots els municipis adherits al Consorci sumen un total de 779.398 habitants (Idescat, 2020).

Una de les competències del Consorci és el foment de la recollida selectiva i del reciclatge, tant dels residus municipals com dels residus assimilables a municipals. La persecució d'aquest objectiu s'ha materialitzat en projectes com la recollida d'oli vegetal domèstic usat, iniciada l'any 2009, millorant el tractament d'aigües residuals a les depuradores i en el manteniment de canonades i la xarxa de clavegueram, a causa de la pràctica "indeguda" d'abocar aquest residu per l'aigüera.

En aquest context, sota el lema "A la pica ni mica!" el Consorci impulsa un servei de recollida d'oli usat d'origen exclusivament domiciliari a 17 municipis de la comarca, mitjançant contenidors específics situats a la via pública, exceptuant Ullastrell, on la recollida de l'oli vegetal usat es fa porta a porta. A continuació es pot observar una imatge del contenidor específic emprat per al dipòsit d'oli vegetal usat.

Figura 1. Campanya "A la pica ni mica!" per fomentar la recollida selectiva d'oli domèstic usat. Font: Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2020.

Al Vallès Occidental, reciclem l'oli de la cuina!
A LA PICA NI MICA!
residusvalles.cat





Figura 2. Contenidor específic per al dipòsit oli vegetal usat al Vallès Occidental. Font: Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2020.

Així mateix, en el següent mapa es pot consultar la ubicació actual dels contenidors de recollida d'oli gestionats des del consorci al municipi de Terrassa.



Figura 3. Mapa parcial amb la xarxa de contenidors per a la recollida d'oli usat al Vallès Occidental. Font: Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2021.

Els usuaris han d'emmagatzemar l'oli usat mitjançant una envàs de plàstic propi. En aquest sentit, des dels consistoris participants es reparteixen embuts per a facilitar la separació en origen del residu creant així un incentiu més per augmentar la participació ciutadana. Un cop l'envàs estigui ple, es pot dipositar ben tancat a qualsevol hora als contenidors específics, així com a les deixalleries municipals o a la deixalleria mòbil.





Figura 5. Actuacions de sensibilització per tal d'incrementar l'ús del servei de recollida d'oli vegetal usat. Font: Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2021.

Recollida porta a porta a Ullastrell

Dels 19 municipis que conformen el Consorci, cal destacar el cas d'Ullastrell, atès que aquest municipi va iniciar el passat octubre de 2020 un sistema de recollida de residus porta a porta en el marc d'un projecte comarcal per millorar la recollida selectiva. L'ajuntament d'Ullastrell va retirar tots els contenidors de carrer a mitjans d'octubre de 2020, iniciant així, a tot el municipi, la recollida porta a porta de totes les tipologies de residus. Dit servei, gestionat pel consorci del Vallès Occidental, també inclou la recollida de l'oli vegetal domèstic usat, que es realitzada el mateix dia que s'efectua la recollida de la fracció resta i amb una freqüència quinzenal, aprofitant l'espai a la recollida de bolquers la resta de dies.

A més a més, l'Ajuntament ha creat un canal de WhatsApp per poder atendre les peticions de la ciutadania i informar als residents de qualsevol problema o incidència que afecti al municipi.

Les dades preliminars recollides permeten estimar un increment en els resultats de 2021, preveient que els kg recollits d'oli usat es duplicaran respecte als valors de 2019.

ULLASTRELL (2.093 hab)	2019	2020	Estim. 2021
Mitjana kg mensuals recollits	77	68	178
Kg anuals recollits	920	1 071	21 41
Kg/hab/any	0,44	0,51	1,02

Taula 1. Quilograms d'oli vegetal usat recollits a Ullastrell abans i després (estimat) d'implementar el servei PaP. Font: Institut Cerdà a partir de dades del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental.

Resultats



La recollida d'oli vegetal domèstic usat en el Vallès Occidental va presentar una tendència creixent des del 2010 fins l'any 2016, registrant un 37% de creixement de mitjana interanual. Durant els dos anys posteriors, es va donar una lleuger decrement del 6% interanual que, a partir del 2019 es va revertir amb important creixement fins assolir el màxim històric de recollida d'oli vegetal usat (142.867 kg) a l'any 2020, suposant un increment del 38% respecte del 2019. La tendència global a l'alça que presenta l'evolució de la quantitat d'oli recollit s'associa principalment a l'increment de la xarxa de contenidors. En aquest sentit, l'any 2014 la dotació de contenidors era de 86, l'any 2017 era de 164 i, actualment, hi ha 223 contenidors instal·lats, xifra que es preveu augmentar durant l'any 2021 amb la incorporació de nous contenidors.

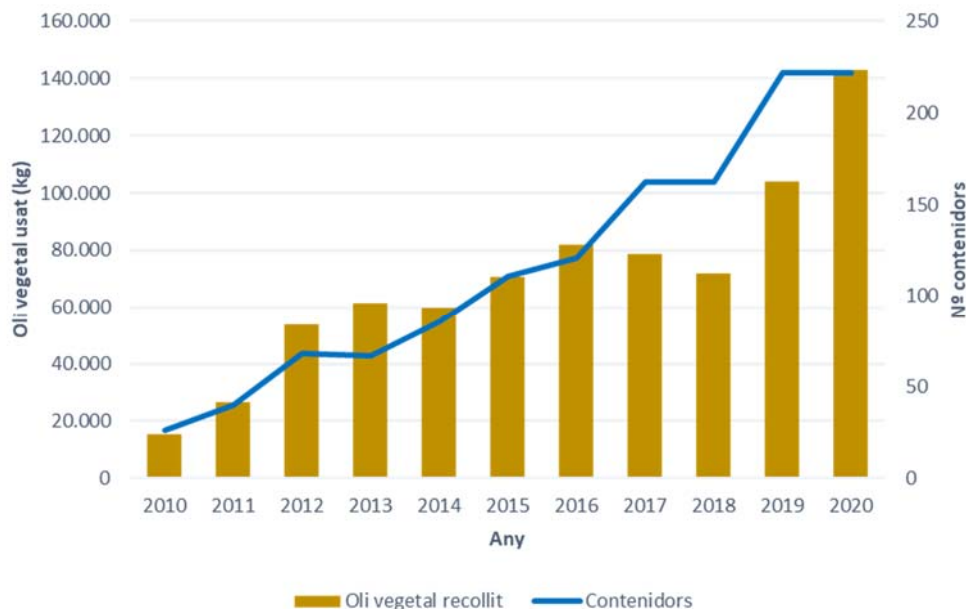


Figura 6. Evolució dels kg d'oli usat recollits i dels contenidors instal·lats al Vallès Occidental. Font: Elaboració pròpia mitjançant dades del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2021.

Respecte a l'important increment de les dades de recollida durant l'any 2020 s'atribueix principalment a la situació de pandèmia viscuda, atès que les famílies han estat més al domicili i hi han disposat de més temps per cuinar. Concretament, durant els mesos de confinament domiciliari més estrictes de 2020 (març, abril, maig i juny) la recollida d'oli va augmentar un 55% respecte al mateix període de l'any anterior. A partir del mes d'octubre de 2020, coincidint amb la segona onada de la COVID-19, també es va produir de nou un augment de la recollida.

En relació a les característiques dels contenidors que conformen la xarxa de recollida, són



variables, atenent el nombre d'usuaris que habiten en cada zona, fent que la freqüència de recollida sigui diferent segons la ubicació.

Capacitat	Unitats
Contenedor de 360 litres	16
Contenedor de 240 litres	204
Contenedor de 120 litres	2*

**Situats en minideixalleries.*

En aquest context, en 100 contenidors es recull l'oli bimensualment, en altres 100 es recull mensualment, en 20 unitats es realitza de forma quinzenal i en els dos contenidors disposats en les minideixalleries es recull 3 cops al mes.

Pel que fa a l'àmbit econòmic, l'any 2019 es va aprovar un preu públic a abonar per part dels ajuntaments del Consorci, establert en 0,317 euros per kg d'oli recollit, que, juntament amb els 400-600 euros obtinguts per tona d'oli usat venuda a l'empresa gestora, és el que permet finançar el servei de recollida.

El servei té un pressupost aproximat de 65.000 €/any (sense IVA). Aquests costos deriven de la recollida, instal·lació de nous contenidors, manteniment dels existents i, si s'escau, la seva reposició. En el cas de la recollida, per exemple, els contenidors es classifiquen en tres zones, establint els següents preus: Zona 1 (27,95 €/cont.), zona 2 (34,78 €/cont.) i zona 3 (47,95 €/cont.).

Respecte a les incidències detectades durant els més de 10 anys d'experiència, s'han detectat furtos d'oli vegetal, contenidors bruts, desbordaments i ampolles dipositades al costat del contenidor. En aquest context, s'han aplicat diferents mesures correctores com, per exemple, la instal·lació de cadenats de seguretat i l'establiment d'una eina de seguiment per detectar els contenidors bruts.

A la taula següent es pot consultar la quantitat total de litres recollits als diferents municipis que conformen la comarca del Vallès Occidental:

Municipi	Població	Contenidors	Litres recollits
Barberà del Vallès	32.839	12	12.309,89
Castellar del Vallès	24.036	11	5.114,13
Cerdanyola del Vallès	57.740	24	21.539,67
Gallifa	1.69	1	0,76



Municipi	Població	Contenidors	Litres recollits
Matadepera	9.291	2	3.606,96
Montcada i Reixac	35.599	15	4.241,3
Palau-Solità i Plegamans	14.636	13	1.302,72
Polinyà	8.389	7	3.387,3
Rellinars	747	1	0,22
Sabadell	211.734	46	39.934,24
Sant Llorenç de Savall	2.371	3	394,67
Sant Quirze del Vallès	19.939	22	3.482,6
Santa Perpètua de Mogoda	25.705	4	2.500,4
Sentmenat	8.957	9	2.019,46
Terrassa	218.535	45	52.081,3
Viladecavalls	7.480	6	2.210,76
Total	680.236	221	155.429,13

Taula 2. Litres d'oli vegetal usat recollits als diversos municipi de la comarca del Vallès Occidental. Font: Institut Cerdà a partir de dades del Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental, 2021.

Més informació

Consorci per a la Gestió de Residus del Vallès Occidental

Persona de contacte: Joan Fresno Haro

Contacte: fresnohj@ccvoc.cat

